
PLATFORMA TRI SLOBODE

SLOBODA UDRUŽIVANJA
SLOBODA OKUPLJANJA
SLOBODA IZRAŽAVANJA

Tri slobode pod lupom

Prikaz slučajeva kršenja sloboda udruživanja, okupljanja i izražavanja u Srbiji 01-15. mart 2020. godine

Sloboda udruživanja

1. [Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom](#) reagovala je na izveštaj građanskih inicijativa o sužavanju prostora za delovanje OCD i izrazila svoju zabrinutost zbog pretnji sa kojima se civilni sektor suočava. Takođe su istakli da ne spore značaj snažnijih veza i bolje saradnje nevladinog sektora i državnih organa. S druge strane ukazuju i na određena ograničenja u pogledu pojedinih oblasti poput slobode okupljanja i izražavanja koje su u nadležnosti ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno kulture i informisanja. Zaključuju da je potrebno veće učešće civilnog društva kako bi se unapredio proces donošenja važnih odluka i dokumenata.
2. [Udruženje novinara Srbije](#) saopštilo je da najveći broj članova konkursnih komisija koje odlučuju o raspodeli novca za projektno sufinansiranje imaju ona udruženja koja redovno brane predsednika Srbije Aleksandra Vučića. Radi se o Udruženju elektronskih medija Komnet (ComNet) i Profesionalnom udruženju novinara Srbije (PROUNS). U saopštenju se navodi da je do sada potvrđeno formiranje 67 komisija, a da je najveći broj njihovih članova, čak 38, imenovan na predlog ovih udruženja. Na ovaj način se dezavuiše postojanje i delovanje medijskih tradicionalnih medijskih udruženja, a netransparentno i sumnjivo finansiranje medijskih projekata otežava finansijsku održivost i rad medija, pogotovo onih na lokalnom nivou.

Sloboda izražavanja

1. Prema izveštaju koji je objavila međunarodna organizacije „[Freedom house](#)“ Srbija se nalazi u kategoriji delimično slobodnih zemalja. Srbija se , zajedno sa tridesetak drugih zemalja, nalazi u grupi država sa najvećim padom sloboda u poslednjih deset godina. U izveštaju se navodi da „U Crnoj Gori i Srbiji nezavisni novinari, opozicioni lideri i ostali na koje vlast gleda kao na neprijatelje su se suočavali sa maltretiranjem, pretnjama, a ponekad i nasiljem.“ Ovi rezultati pokazuju da se nastavlja trend gušenja osnovnih sloboda i da pasivan odnos nadležnih rezultira samo daljim pogorešanjem ionako već loše situacije. [Premijerka Ana Brnabić](#) izjavila je da se ne slaže sa ovom ocenom, već da je sloboda medija na nikad višem nivou i da u Srbiji postoje mediji koji su otvoreno kritični prema vlasti.

2. Savet regulatornog tela za elektronske medije stavio je pod nadzor rad [televizija N1 i Nova S](#) u toku trajanja predizborne kampanje. Sumnju u dobronamernost ovog poteza izaziva to što još uvek nije objavljen zapisnik sa te sednice, kao i veoma šturo obrazloženje u kome se navodi kako je to uobičajena mera u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima. Imajući u vidu učestale napade na ove televizije, kao i to da i dalje nije moguće pratiti program televizije N1 preko kablovskih operatera pod kontrolom Telekoma, pomenuta mera izgleda kao još jedan oblik pritiska na izveštavanje i rad te medijske kuće.

3. Lažna najava da će u Leskovcu biti održana Parada ponosa motivisala je nekoliko stotina uglavnom mladih ljudi da izađu na protest i zatraže zabranu navodnog skupa. Tom prilikom [napadnut je i novinar portala Jugmedija](#) Dragan Marinković. Nekoliko dana kasnije, zbog napada je [uhapšen 25-godišnji Leskovčanin](#) protiv koga je pokrenut dalji postupak. Na samom protestu na meti huligana bili su i pripadnici policije, a uzvikivane su i parole koje pozivaju na nasilje i linč pripadnika LGBT zajednice. Osim jednog hapšenje izostala je oštrija reakcija nadležnih čime je još jednom poslata poruka da homofobija može da prođe nekažnjeno

4. [Nezavisno udruženje novinara Srbije \(NDNV\)](#) upozorilo je javnost da su saradnici tog udruženja ponovo izloženi napadima i etiketiranju i da država pokazuje spremnost da toleriše nasilje. Izvršni direktor NDNV Veljko Milić okarakterisan je kao „đavolji advokat“ i saradnik „separatističke organizacije“ koji redovno tuži „prave patriote“. Meta napada bio je programski direktor NDNV Dinko Gruhonjić koga je Goran Davidović, širor javnosti poznat pod nadimkom Firer, označio kao neprijatelja Srbije. P'raksa etiketiranja novinara traje već duži niz godina, pa i decenija, ali država još uvek nije pokazala ni minimum volje da zaštiti one novinare koji profesionalno obavljaju svoj posao i profesionalno i objektivno informišu javnost.

Sloboda okupljanja

1. Vlada Srbije usvojila je preporuku o zabrani svih javnih skupova u zatvorenom prostoru koji broje više od 100 ljudi, usled opasnosti širenja Korona virusa. Istovremeno, premijerka i najviši državni funkcioneri nastavili su sa sprovođenjem medijskih aktivnosti koji se nedozvoljenim vidom predizborne kampanje, takozvanom [funkcionerskom kampanjom](#). Iz tog razloga, [CRTA](#) je podnela prijavu protiv premijerke Ane Brnabić, ali je ona eksplicitno izjavila da neće prekinuti sa takvom praksom. Pomenuta zabrana javnih skupova ne odnosi se na ovaj vid događaja pa je za očekivati da će oni biti češće korišćeni kao sredstvo u svrhu promocije vladajuće stranke.